

Reflectie bij de voorstelling van de brochure *'Dyslexiesoftware! En nu?' (Brussel – 25 maart 2011)*

Om het jullie makkelijker te maken om te volgen, en om te zorgen dat ik zelf mijn draad niet kwijt geraak, gebruik ik 4 kapstokken of 4 partners.

De eerste kapstok voor ons is uiteraard de individuele ouder. Ik moet bekennen dat die met zijn of haar vragen over compenserende software niet onmiddellijk tot bij ons komt. Dat was ook mijn eerste reactie: wij krijgen daar als ouderkoepel weinig – om niet te zeggen geen – vragen over. Ik heb dit achteraf nagevraagd bij de collega's van de ouderkoepel voor steden en gemeenten en daar was het net hetzelfde verhaal. Dit kan twee dingen betekenen.

Ten eerste kan het een teken zijn dat ouders er niet van wakker liggen. Gezien de prevalentie van leerlingen met lees-, schrijf- en spellingproblemen lijkt dit heel onwaarschijnlijk.

Ten tweede kan het betekenen dat ouders niet voldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden die er bestaan. Wij geloven dat het eerder deze tweede mogelijkheid zal zijn: de individuele ouder weet te weinig dat zijn of haar kind misschien wel recht heeft op aanpassingen in de klas.

Waar ouders wel goed geïnformeerd zijn moeten we vaststellen dat dit vaak de hoger opgeleide ouders zijn of toch tenminste kansrijke ouders. Zij hebben meestal een groot sociaal netwerk waar ze op kunnen terugvallen om informatie te bekomen. Kansarmen missen niet alleen de financiële kracht om bijv. zelf software aan te kopen, ze kunnen ook niet putten uit de ervaringen van familie of kennissen. Voor hen is het dus des te meer noodzakelijk dat de school zelf de eerste stap zet in het informeren over ICT-hulpmiddelen. Natuurlijk mag het niet blijven bij informeren alleen: als de leerling effectief gebruik gaat maken van de software op school, moeten de ouders ondersteund worden bij het gebruik thuis. En hier stoten we dan dikwijls op praktische problemen: is er een computer beschikbaar thuis? Heeft die wel de juiste vereisten voor de software? Geraakt die ook geïnstalleerd? ... Allemaal randvoorwaarden die vervuld moeten worden. We lezen in de brochure dat de aanschaf van computer en software geen wondermiddel op zich zijn en dat geldt zeker voor kansarme leerlingen.

De tweede partner die ik in mijn verhaal wil betrekken zijn de leerkrachten. Als ik denk aan verhalen die ik hoor van ouders uit mijn omgeving, dan is het vragen naar aanpassingen niet altijd een positief verhaal. Soms gaat het heel goed en vormen ouders en school een tandem die samen op zoek gaat naar de best mogelijke manier om het kind te ondersteunen, maar soms lijkt het meer op een processie van Echternach. Er kan onenigheid zijn over wat als een redelijke aanpassing beschouwd wordt. Nog erger is het als het ene jaar alles goed verloopt, maar met een nieuw schooljaar ook een nieuwe leerkracht komt met een andere visie. Dan zijn het soms schrijnende verhalen, want inderdaad: met de software op zich is de leerling niets. Het gebruik ervan moet gedragen worden door het ganse schoolteam. We zijn dan ook blij dat er in de brochure veel aandacht wordt besteed aan het uitbouwen van een gedragen visie. Sommige scholen pakken er graag mee uit dat ze beschikken over bepaalde software, maar als de leerkrachten niet allemaal voor 100% overtuigd zijn, ben je er als ouder weinig of niets mee vooruit. Investeren in sensibiliseren, informeren en opleiden

van de leerkrachten is dus essentieel. We menen dat schoolteams met de brochure een goed instrument hebben om voorbereid en doordacht gebruik te maken van ICT-hulpmiddelen in de klaspraktijk.

Na de individuele ouder en de leerkrachten, sta ik graag even stil bij de grote groep ouders. Ook zij spelen een rol in het welslagen van de implementatie. Maar al te vaak hoor je reacties als 'waarom die leerling wel en mijn kind niet' of 'iedereen moet maar gelijk zijn voor de wet'. Niet alleen het leerkrachtenteam moet mee zijn, ook de ouders moeten op dezelfde lijn zitten. Anders krijg je wrevel en spanningen die uiteindelijk toch ook bij de leerlingen terecht komen. Dikwijls is het een kwestie van onvoldoende geïnformeerd zijn. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat andere ouders in detail de afspraken met een bepaalde leerling kennen, maar een transparante communicatie over het zorgbeleid in het algemeen kan veel ongenoegen vermijden. De algemene afspraken en richtlijnen voor 'voorkeursbehandelingen' worden dan ook best vastgelegd en kenbaar gemaakt.

Sensibiliseren is op zijn minst even belangrijk als informeren hier. Waar ouders nog worstelen met de vraag of 'dat allemaal wel eerlijk is', dienen zij zich er bewust van te zijn dat net het niet nemen van de gepaste maatregelen als discriminatie beschouwd wordt. Dat is voor vele ouders nog een ommezwaai gelet op hun eigen ervaring op de schoolbanken.

In het sensibiliseren van ouders zien we een rol bij uitstek voor de georganiseerde ouderwerking op school.

Dit brengt mij bij de 4e partner die ik vandaag wil aan bod laten komen. In de dagelijkse werking van de ouderkoepels staat immers de participatie van ouders in de schoolraad, ouderraad, oudercomité, enz. centraal. De meeste van deze ouderverenigingen op school organiseren regelmatig infoavonden voor ouders. Het thema leerstoornissen kan dan zeker aan bod komen: niet alleen om ouders alert te maken voor de signalen, maar ook en misschien wel vooral om ouders te sensibiliseren voor de problematiek. Het gaat immers om leerlingen die door hun lees-, schrijf- of spellingsprobleem gehinderd worden in het leren op school. Het toekennen van een 'voorkeursbehandeling' maakt net dat zij gelijke kansen krijgen ten opzichte van hun medeleerlingen. Wij zijn de eersten om toe te geven dat je met een klassieke thema-avond niet zoveel ouders bereikt als je zou willen bereiken, maar het is maar één van de mogelijkheden. Op veel scholen worden er al praatcafés georganiseerd of 'straffe koffie momenten' waar belangrijke thema's op een laagdrempelige manier aan bod kunnen komen.

Heeft de ouderwerking op school enkel sensibiliseren en informeren als taak? Voor ons gaat het nog verder en we nemen het participatiedecreet als maatstaf. Decretaal gezien is het zorgbeleid van een school geen verplicht onderwerp voor de verschillende participatieorganen op school waar ouders in vertegenwoordigd zijn. Als we dieper kijken, is bijv. wel het nascholingsbeleid een thema waar de schoolraad advies kan over uitbrengen. Als ouders de indruk hebben dat de school wel bereid is om ICT-hulpmiddelen in te zetten, maar ze ervaren dat niet alle leerkrachten over voldoende competenties beschikken, dan kan de oudergeleding dit signaal geven in de schoolraad. En zo zijn er nog wel vlakken waar ouders hun inbreng kunnen hebben.

Als ouderkoepel pleiten wij er natuurlijk voor om de georganiseerde ouderwerking op school zo optimaal mogelijk te betrekken bij de uittekening van het zorgbeleid. Het kan de gedragenheid alleen maar ten goede komen.

Tot slot wil ik afsluiten met het uitdrukken van onze grootste waardering voor de brochure die vandaag werd voorgesteld. In naam van onze organisatie kan ik stellen dat de doelstelling om op een oudervriendelijke manier te communiceren over ICT-hulpmiddelen bereikt is. Niet alleen voor schoolteams zal het een handig instrument zijn, ook ouders vinden er handvaten en argumenten om het gebruik van compenserende software te rechtvaardigen. Vooral de grote nadruk die er wordt gelegd op de samenwerking met de ouders kunnen wij alleen maar toejuichen.

Hartelijk dank.